

sed tenuitatis & doctrinae meae tanto conatu longè inferioris conscientia. Amicis non indoctis materiã omnem futuri Operis obtuli sapissime, ipsi ut disponerent ac pro uiribus perficeret rogauĩ, nihil egi. Multis in describendis operas quorundã adhibui, unde mihi non tã leuatus quàm auctus labor, cum illi non satis pro meo instituto pleraq; de scripsissent, & breuius plurima quàm ut inde argumenta, sensus, & significationes perciperem, quantum recte digesturo necessariũ erat. Pigebat autẽ me, neq; uacabat, de integro omnia rescribere. Vñ sum igitur scriptis illorum, & quoad potui ad meũ reuocaui scopum, pleraq; difficiliora apud ipsos authores inquisiui, & primũ subinde Tomum consului. Quæ idcirco admoneo, ut promptior mihi ueniat sit locus apud benignum lectorem, si quæ inciderint mutanda uel abolenda, quorum multa in alienũ, non pauca etiam in nostrum, ut candide dicam, referri debent errorem. Interim amplio rem simul ex Græcis Latinisq; libris materiã conscribere nunquã destiti, donec tandem in eum cumulum, qui iusto uolumini par foret, accreuisse iudicaret. Descripta mox singula suos in locos & ordines (hoc opus, hic labor) ut apparet, distribuo. Postremo dum singula quæq; rursus describo atq; inter polo, prælum adhibetur. Hæc de labore nostro, eiusq; modo dixerim. Nunc priusquã usum eius declarem, obiectioni quorundam respondebo.

Incusant pleriq; docti etiam homines polygraphiam, & merito quidem illi meo iudicio: plures enim hodie improbissimum scribendi cacoethes, ut Satyrus ait, quàm ullum olim seculum inuasit. Ne quis igitur per querimoniã multos magnosq; indies libros ædi, quibus nemo legendis sufficiat, onerari ingenia, sumptus augeri, hoc etiam Volumen accuset, sic habeto: In utroq; Bibliothecæ Tomo non alium mihi magis scopũ esse propositũ, quàm ut minuatur inutilium scriptorũ numerus, saltẽ quod lectionem attinet, hoc est ut facilius liceat ex pluribus unum uel pauciores deligere, quorũ comparatione alij multi in eiusdem argumenti tractatione inutiles sunt. Delectum autẽ facient, alij suo pte ingenio, alij ex primo Tomo admoniti, ubi & argumẽta plerunq; & censuras interdũ, uel nostras, uel aliorũ, uel ipsorũ de se authorũ adiunximus: & qua singuli ætate floruerint, & an extent eorũ scripta, & ubi extẽt, & alia quedam monuimus, ita ut necessarius ferẽ primus Tomus ad secundũ uideatur. Redeo ad excusandam polygraphiã. Pleriq; libros eius generis conscribunt, qui nisi ordine à principio ad finem & integri legantur, nihil ferẽ profuerint lectori: hi sanẽ dicendi sunt augere librorũ numerũ, & onerare studiosos: nisi ita libros suos instituãt, ut uel ab alijs rectẽ dicta omittant, sua tantũ ipsi & noua adferant, aut aliorũ scriptis ita utantur, ut uel unũ aliquem authorẽ, uel duos plures uel integros cõprehendãt, adeo ut boni apud illos nihil sit, quod non ipsi suis addiderint, & à pluribus forte repetita, semel tantum ipsi efferant, quod Imperator Iustinianus in Iure ciuili præstitisse fertur. Hoc qui fecerit, minuit polygraphiam, & plurimũ iuuat studiosos, dum inutiles aliorum libros reddit. Exemplo meae professionis clarius dicam quod sentio: De theriaco remedio tres Galeni, ut creditur, libros habemus, unũ qui primus est de antidotis, alterũ ad Pisonem, tertium ad Pamphyliaũ, in his tanquã brasiica recocta eadem iterũ atq; tertio repetuntur, cum facile omnia in uno libro includerentur, nec prohiberet hoc fieri, quod loci quidam sint pugnautes: nam & hoc breuiter admoneri posset. Alioquin nõ modo in tribus pro uno legendis laborandum erit, sed in conferendo quoq; pugnantia plus tãdij deuorandũ per diuersos libros, quã si quis unus pro omnibus uno in codice ea proponat. De simplicibus pharmacis multi ex professo scripserũt, sed dicam de ueteribus tantum nonnullis, ut sunt Dioscorides, Theophrastus, Athenæus, Galenus, Oribasius, Aëtius, Paulus Aegineta, Plinius, Nicander, in ijs quæ extant, sparsim, & alij: in libris istorum plurima toties repetuntur, quot ipsi numero sunt scriptores: plurimum igitur deberetur illi, qui ex omnibus unum conficeret uolumen, quod præter ceteras commoditates, emendatius quoque propter collationes futurum esset. Quis enumeret practicas, ut uocant, ueterũ & recentiorum medicorum: utinam & ueterum omnes uno aliquis opere concluderet, & altero

recens